

Županija

11.

PROGRAM provodenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije za 2002. godinu

1. OSNOVNE ODREDBE

Ovaj program izrađen je temeljem članka 5. Zakona o zatrti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 60/92), te na temelju članka 4 Odluke o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine Županije Primorsko-goranske županije« broj 19/96), (u dalnjem tekstu: Odluka).

Program predstavlja minimum potrebnih mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području cijele Primorsko-goranske županije, ali će zavisno o posebnostima i potrebama pojedinih lokalnih uprava iste na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u dalnjem tekstu Zavod) moći donijeti svoje proširene programe koji bi odgovarali tim posebnostima, odnosno potrebama.

Posebno ukazujemo na problem broja i učestalosti provođenja ovih mjera u objektima za proizvodnju i promet namirnica, te komunalnih deponija, nedozvoljenih odlagališta otpada, te objekata za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari i drugim, gdje bi Ured za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Ureda državne uprave u PGŽ (sanitarna inspekcija), a na prijedlog Zavoda, trebao svojim rješenjima prisiliti obveznike da moraju ove mjere provoditi češće od broja koji je predložen ovim Programom.

2. DEZINFEKCIJA

Obvezatnom preventivnom dezinfekcijom (u dalnjem tekstu: dezinfekcija) se u smislu ovog Programa smatra sustavna i kontinuirana primjena mehaničkih, fizičkih i kemijskih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, kao i smanjivanja ukupnog broja svih ostalih prisutnih mikroorganizama (saprofita) na propisima dozvoljeni minimum.

Mediji okoliša na kojima se ista provodi su uređaji, vozila, oprema, pribor, radne i druge površine, predmeti, materijali i površine tijela uposlenih osoba koje su u kontaktu sa namirnicama.

U ovom smislu dezinfekcija će se na području Primorsko-goranske županije (u dalnjem tekstu Županije) provoditi u sljedećim objektima:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe, sirovinama za njihovu proizvodnju, te prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restoranji društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovачki objekti, ribarski brodovi, hladnjaci i drugi)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama

• objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studenski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)

• objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)

• objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)

• objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)

• objektima za sport i rekreaciju (sportske dvorane, stadijoni, automotodrom, bazeni za kupanje i rekreaciju, plaže, trim staze, fitness klubovi i slični)

• objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori i vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)

• mjestima za javna kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostori za pučke fešte i slično)

• mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svetišta)

• mrtvačnicama na grobljima

• vozilima, opremi, priboru i uređajima za sakupljanje i prijevoz krutog i tekućeg otpada

• prostorima za sakupljanje otpadaka u stambenim zgradama, tunelima za odlaženje smeća, te ostalim zajedničkim djelovima stambenih zgrada

Dezinfekciju provode sami djelatnici ili za to posebno sposobljene osobe u tijeku radnog procesa, odnosno uporabe objekata, uređaja, sredstava, opreme i pribora, kao i prije početka uporabe novih objekata, te nakon dužeg nekoristištenja (sezonski rad i slično), dok dezinfekciju javnih površina koja su u vlasništvu lokalne uprave i samouprave (općine, gradovi i županija) obavljaju za to ovlaštene pravne ili fizičke osobe.

Obveznici provođenja dezinfekcije dužni su sami povremeno kontrolirati uspješnost primjene ove mjere putem ovlaštenog laboratorija i o tome voditi evidenciju.

Izbor dezinficijensa i način primjene utvrdit će Zavod, imajući pri tome u vidu njihovu učinkovitost i neškodljivost za okoliš i zdravlje ljudi ili životinja.

Za neposrednu primjenu sredstava za dezinfekciju obveznici provođenja ove mjere, moraju imati adekvatan pribor ili uređaje i opremu (ručne ili motorne šprice, zamagljivače i sl.), a prema preporuci proizvođača, odnosno Zdravstveno-ekološke službe Zavoda.

3. DEZINSEKCIJA

Obvezatnom preventivnom deinsekcijom (u dalnjem tekstu: deinsekcija) se u smislu ovog Programa podrazumjeva sustavno i planirano suzbijanje insekata, člankonožaca ili njihovih razvojnih oblika (u dalnjem tekstu insekti) koji mogu prenositi uzročnike zaraznih bolesti, izazivati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su nametnici odnosno uznemirivači.

Ista se provodi primjenom fizičkih, kemijskih ili bioloških metoda i sredstava koja su ekološki najprihvatljivija, te na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih insekata.

Na području Županije najčešći insekti od interesa za smanjenje njihovog broja na biološki minimum radi zaštite zdravlja pučanstva jesu:

- kućna muha (*Musca Domestica*)
- komarci (roda *Culex*, *Aedes*)
- žohari (žuti- *Blattella Germanica* i crni- *Blatta Orientalis*)

• razni drugi insekti koji se povremeno javljaju na određenim područjima u povećanom broju, već prema prirodnim i drugim uvjetima u okolišu, te uz nemiruju pučane i izazivaju druge nelagode i štete.

Dezinsekcija će se provoditi na području Županije u objektima, prostorima i uređajima kako slijedi:

• objektima za proizvodnju i promet namirnica, (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restoran i društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovaci objekti i ostali)

• objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studenski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)

• objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)

• objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijakački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)

• objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)

• prostorima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem (zajedničke prostorije kao što su podrumi, drvarnice, prostori za odlaganje smeća, tuneli za odlaganje smeća, tavanima, prostorijama za sušenje rublja, stubištima i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)

• objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori, vlakovici, putnički brodovi i zrakoplovne luke)

• mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za pučke fešte i slično)

• sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama

• mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svetišta)

• deponijima otpada, te napravama za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada

• parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama, rekreacijskim zonama i površinama sa vodama stajalicama.

• kanalizacijskim sustavima, kolektorima i energetskim kanalima

Dezinsekcija u svim gore navedenim objektima će se izvoditi najmanje dva puta godišnje, dok će se na svim onim mjestima gdje se za to ukaže potreba ovaj broj tretiranja i povećati prema nalogu Ureda za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Ureda državne uprave u PGŽ (sanitarna inspekcija) ili na zahtjev Zdravstveno ekološke službe Zavoda.

S ciljem smanjenja broja komaraca na biološki prihvatljiv minimum suzbijat će se njihovi razvojni oblici naseljavanjem kulcifagnih ribica gambuzija u stajačim vodama, zasipavanjem ekološki prihvatljivim larvicidima otvorenih vodotoka, bara, mlaka i ostalih stajačih voda.

Za suzbijanje letećih oblika komaraca i muha na otvorenum prostorima koristit će se postupak toplog ili hladnog zamagljivanja, te postupci orosavanja motornim odnosno samohodnim atomizerima.

Postupcima špricanja tlačnim ručnim i motornim prskalicama obrađivati će se zatvoreni prostori (kuhinje, skladišta, podrumi i drugi) zbog suzbijanja žohara i drugih insekata

koji dolazeći iz zagađenih prostora neposredno onečišćuju namirnice, ili ih pak posredno onečišćuju preko posuđa, ravnih površina i ostalih sličnih elemenata u okolišu.

Insekticide koji će se koristiti u dezinfekciji odrediti će Zdravstveno-ekološka služba Zavoda imajući pritom u vidu njihovu učinkovitost, te da je opasnost za okoliš i zdravlje ljudi ili životinja svedena na minimum.

Izvođači dezinfekcije su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koja će se izvijesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

4. DERATIZACIJA

Obvezatnom preventivnom deratizacijom (u dalnjem tekstu: deratizacija) se u smislu ovog Programa podrzumijava sustavno i planirano suzbijanje štakora i miševa te drugih mišolikih glodavaca koji prenose zarazne bolesti ili su njihovi rezervoari.

Na području Županije glodavci koje treba suzbijati na biološki minimum u cilju zaštite zdravlja pučanstva, te smanjivanja gospodarskih šteta jesu: kućni miš (*Mus Musculus*) i štakor (*Ratus Ratus* i *Ratus Norvegicus*).

Deratizacija će se provoditi na području Županije u objektima i prostorima kako slijedi:

• objektima za proizvodnju i promet namirnica, (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restoran i društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovaci objekti i ostali)

• objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, kampovi, učenički i studenski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)

• objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)

• objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijakački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)

• objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)

• u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem kao što su podrumi, drvarnice, toplinskim postajama,

• prostorima za odlaganje smeća, tavanima, prostorima za sušenje rublja, i ostalim zajedničkim prostorima zgrada

• deponijima otpada, te drugim prostorima za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada

• parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama i rekreacijskim zonama (trim staze, plaže i šetalisti u priobalnom pojusu)

• otvorenim vodotocima

• kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, te energetskim kanalima (telefonski, elektrovodi i toplovodima)

• mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za pučke fešte i slično)

• sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama

• mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svetišta)

• objektima javnog prijevoza putnika (autobusni i željeznički kolodvori i morske i zrakoplovne luke, te putnički i trgovacički brodovi)

Pri obavljanju deratizacije u prostorijama i na prostorima u kojima se proizvodi i prometuje namirnicama otrovn

mamci moraju se postavljati u posebno zaštićene, zatvorene i označene kutije uz vođenje evidencije o shemi postavljanja kako bi se namirnice zaštiti od slučajnog ili namjernog onečišćenja.

Kad se deratizacija provodi u objektima u kojima se na- laze rasute namirnice, ostatke meka mora se sakupiti nakon provedbe postupka deratizacije.

Deratizacijska sredstva druge generacije moraju se postavljati u zatvorene kutije ili vezana na žicu (kanalizacije, riječne i morske obale) uz izradu sheme postavljanja, nedostupne domaćim životinjama, te ih sakupiti i neškodljivo uništiti nakon provedenog postupka deratizacije. Izvođači deratizacije su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koja će se izvjesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Deratizacija - provodi se u dvije sustavne akcije godišnje uporabom meka pripremljenih od žitarica zatrovanih kumulativnim otrovima uz dodatak antraktanata, te parafiniziranim mekama. Proljetna akcija deratizacije se provodi tijekom ožujka, travnja i svibnja, a jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenoga. Između dvi-ju akcija deratizacije izvođači su dužni obavljati susbijanje štakora i miševa na onim lokalitetima i kod onih subjekata gdje se za to ukaže potreba, a prema nalogu Ureda za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Ureda državne uprave u PGŽ (sanitarna inspekcija).

Deratizaciju i dezinfekciju, stambenih prostora, javnih gradskih prostora te svih drugih prostora određenih ovim Programom kao i dezinfekciju svih javnih površina na području Zupanije mogu obavljati samo pravne ili fizičke osobe koje udovoljavaju uvjetima propisanim Pravilnicima o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju kao mjeru za sprečavanje i susbijanje zaraznih bolesti pučanstva i načinu obavljanja obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (»Narodne novine« broj 38/98), te da se iste moraju obavljati pod nadzorom nadležne organizacije zdravstva (Zavod).

Pravna ili fizička osoba koja obavlja dezinfekciju i deratizaciju kao i dezinfekciju javnih prostora, odgovorna je za ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravljje ljudi i domaćih životinja, a okoliš od onečišćenja, trovanja i nanošenja šteta.

Stražni nadzor nad provođenjem obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera provodi Zavod, a upravni nadzor Ured za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Ureda državne uprave u PGŽ (sanitarna inspekcija).

Dezinsekcija, deratizacija kao i dezinfekcija javnih površina, će se provoditi samo na temelju operativnih planova rada koje za svako područje odnosno obveznika provedbe ovih mjera, izrađuje pravna ili fizička osoba koja neposredno provodi ove mjere. Kod izrade planova izvođači moraju poglavito uzeti u obzir posebnosti pojedinih područja Zupanije. Ove planove izvođači podnose na znanje Uredu za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Ureda državne uprave u PGŽ (sanitarnoj inspekciji) i Zavodu.

Operativni planovi moraju najmanje sadržavati sljedeće podatke: opis mјere koja se provodi, popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mјera provodi, okvirno vrijeme početka i završetka poduzetih mјera, način izvješćivanja građana, zdravstvenih službi, sanitarne inspekcije i drugih, popis djelatnika u ekipama, sredstva i oprema koja će se koristiti, opis tehnološke primjene, kao i provedene mјere zaštite okoliša.

Izvođač je također dužan najmanje dva puta godišnje Zavodu dostaviti pismeno izvješće o provedenim mјerama

DDD-a u kojem će stajati popis mјesta na kojima su provedene, vrste i količine utrošenog materijala, ovjerene potvrde sa potpisima korisnika usluge.

Zavod će temeljem izvršenog nadzora ova izvješća ovjeriti te proslijediti obvezniku provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, isključivo nakon čega će isti izvršavati plaćanja izvođaču. U slučaju kada je utvrđeno da polučeni rezultati ne zadovoljavaju kriterije postavljene stručnim nadzorom, odgoditi će se ovjera izvješća do saniranja svih uočenih propusta.

Zavod se također obvezuje da će na kraju kalendarske godine Županiji, kao i Uredu za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Ureda državne uprave u PGŽ, podnijeti cijelovito pisano izvješće o obuhvatu, kvaliteti i učinkovitosti provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području cijele Županije.

Klasa: 022-04/02-03/4

Ur. broj: 2170/01-92-02-17

Rijeka, 8. veljače 2002.

**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO**

**Župan
Zlatko Komadina, dipl. ing.,
v. r.**

12.

OPERATIVNI PROGRAM provodenje obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije u 2002. godini

Operativnim programom utvrđuju se izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, standardi, vrste i način primjene otrovnih sredstava, obvezna dokumentacija, oblik i sadržaj izvješća, te raspored i rokovi obavljanja poslova propisanih u Programu obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije.

1. Izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije

Sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 60/92), te Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine« broj 1/97) o provedbi obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije, izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, moraju ispunjavati određene uvjete.

1.1. Uvjeti koje moraju ispunjavati izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije

1.1.1. Izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije moraju ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada koje provode ove mјere (»Narodne novine« broj 38/98).

Kako bi Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb mogao raspolažati što kvalitetnijim informacijama o obuhvatu i kvaliteti obavljanja obvezatne preventivne dez-

fekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije, ovlašteni izvođači se dodatno obvezuju ispuniti i posebne uvjete. Na ovaj će način omogućiti kvalitetnije planiranje, a time i veći uspjeh u provođenju navedenih mjera u budućim razdobljima, te osigurati neophodne preduvjete za veći i kvalitetniji obuhvat na ukupnom urbanom prostoru cijele Primorsko-goranske županije što predstavlja zajednički cilj svih zainteresiranih subjekata.

1.2. Posebni uvjeti koji izvršitelji obvezatne preventivne deratizacije trebaju ispunjavati za uspješno obavljanje svih poslova propisanih Programom obvezatne preventivne deratizacije Primorsko-goranske županije u 2002. godini

1.2.1. Uredno ispunjavanje propisanih obrazaca tijekom provedbe obvezatne preventivne deratizacije u duplikatu, s time da se jedan primjerak zajedno sa ovjerenim potvrđnicama o radu, te nacrtima postavljanja meka, odnosno obrade svih vanjskih javnih površina dostavlja Zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, jednom mjesečno.

1.2.2. Izrađivanje izvješća o radu (kvartalno ili polugodišnje što zavisi od vrste objekata i prostora gdje se ove mjere provode) u kojima će se točno navesti mjesta na kojima su se ove mjere provele, vrste i količine utrošenog materijala po pojedinačnim tretiranjima, te vlastita procjena uspješnosti mjera u pojedinim objektima i područjima.

1.2.3. Prije započinjanja provedbe mjera dezinfekcije i deratizacije na dobro vidljivim i frekventnim javnim mjestima, (predvorjima zgrada općina i gradova, domova zdravlja, epidemioloških ispostava Zavoda, komunalnih poduzeća, škola i sl.) izvjesiti propisani tiskani obrazac. Također u suradnji sa Zavodom organizirati promidžbenu emisiju na lokalnim radio postajama u kojima će se također objasniti glavne odrednice i smisao akcije lokalnom pučanstvu.

1.2.4. Poželjno je da ovlašteni izvođači raspolažu kompjutorom minimalne konfiguracije 486 DX II s disketnom jedinicom 3,5", 4 Mb RAM i platformu Windows 3.1. ili više u koji će za vlastite potrebe unositi i obrađivati podatke. Na taj način bi izvršitelji tijekom obavljanja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije mogli oblikovati odgovarajuću kompjutorsku bazu podataka o svim objektima i površinama na područjima gdje obavljaju obvezatnu preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju te bi u nju unosili sve podatke prikupljene upitnicima.

1.2.5. Imati dostatan broj uposlenih stručnih djelatnika za pravodobno obavljanje svih poslova propisanih Programom obvezatne preventivne deratizacije na području Primorsko-goranske županije u roku tri proljetna (prva akcija) te tri jesenska mjeseca (druga akcija) za svako područje za koje se natječu (Općine, Gradovi, komunalni sustavi itd.).

1.2.6. U cilju postizanja bolje suradnje sa obveznicima provođenja ovih mjera na terenu bilo bi nužno da ovlašteni izvođači osiguraju identifikacijske iskaznice za sve svoje djelatnike na terenu s imenom i prezimenom djelatnika, slikom u boji, jedinstvenim matičnim brojem građana, te nazivom i adresom tvrtke.

2. Službeni dokumenti pri obavljanju obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije

Službeni dokumenti pri obavljanju obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije nalaze se priloženi kao sastavni dio Plana provedbe, a izrađeni su od strane stručnih službi Zavoda. Izvršitelji su dužni u cijelosti poštivati oblik i sadržaj ovih dokumenata i osigurati tiskanje dostatne količine obrazaca prije početka obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. Na propisane obrascce izvršitelji dodaju naziv tvrtke, adresu, broj telefona i telefaksa. Isti uključuju:

2.1. Obrazac 1- Upitnik za popunu baze podataka, koju obvezatno popunjava svaki izvršitelj obvezatne preventivne

dezinfekcije i deratizacije na stambenim i poslovnim prostorima prilikom svake pojedinačne akcije.

2.2. Obrazac 2- Upitnik za popunu baze podataka, koju obvezatno popunjaje svaki izvršitelj obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na javnoprometnim površinama prilikom svake pojedinačne akcije.

2.3. Obrazac 3- Upitnik za popunu baze podataka, koju obvezatno popunjaje svaki izvršitelj obvezatne preventivne, dezinfekcije i deratizacije na površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća

2.4. Obrazac 4- Potvrda o obavljenoj obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinfekciji i deratizaciji, popunjava svaki izvršitelj obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na stambenim, poslovnim, javnim površinama te površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća, prilikom svake pojedinačne akcije, a ovjerava prisutna stranka (upravitelji, kućepazitelji, kućni savjeti, komunalni redari i druge odgovorne osobe)

2.5. Obrazac 5- Obavijest o trovanju miševa i štakora te špricanju protiv neželjenih insekata, izlazu na javnim mjestima ovlašteni izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije prije početka akcije.

3. Način i vrste primjene raticida i insekticida

Uz obvezatno vođenje priložene dokumentacije, Operativni program obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije Primorsko-goranske županije određuje vrste i način primjene pojedinih insekticida i raticida.

3.1. Larvicidi i adulticidni insekticidi u obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji na području Primorsko-goranske županije

Za obvezatnu preventivnu dezinfekciju na području Primorsko-goranske županije mogu se koristiti samo larvicidna i adulticidna sredstva koja su propisno registrirana i dopuštena za primjenu u Republici Hrvatskoj rješenjem Ministarstva zdravstva.

U provedbi obvezatne preventivne dezinfekcije na području Primorsko-goranske županije dopuštena su sljedeća larvicidna i adulticidna sredstva:

3.1.1. Dopušteni larvici

3.1.1.1. Biološki larvici

Bacillus Thuringiensis var israelensis za pretežno čiste vode u obliku granula postavljenih pomoću prikladnih aparatima sa zemlje ili plovila, uz primjenu 2,5 do 11 kg/ha, a skladno procjeni infestacije i dubini voda, svakih 14 dana od pojave larvalnih stadija, a na osnovi praćenja dinamike razvoja larvi. Područje primjene lokve, spremnici vode, ulične jame, močvarni tereni, slaništa.

Plutajućih cilindara iste djelatne tvorbe s produženom učinkovitosti, 1-3 cilindra na 30m² vode s dinamikom svakih 30 dana.

3.1.1.2. Kemijski larvici

Disflubenzuron komprese, sistematizirane van skupine otrova (LD 50:4640 mg/kg) do 5 g aktivne tvari uz trajanje rezidua do 15 dana, u količini od 2 komprese na 1000-1500 l čistih voda u dinamici razvoja larvalnih stadija.

Triklorfon komprese (WHO i Hrvatska III skupina otrova) u količini od 1 komprese za 300 l vode na 2 tjedna ili kod sporih voda na 3 tjedna. Primjena za kanalizacijske vore, lokve, spremnike, baruštine, slaništa, močvare i trstake.

Temefos granulat (Abate) III grupa do 2% u dozi od 2g na 10 m² plitkih voda ili 2,5-5 kg na hektar, za dublje vode s bujom močvarnom vegetacijom svakih 30 dana.

Kod poplavnih livada košanica preporuča se primjena granulata Bacillus Thuringiensis, a u slučaju primjene kemijskih larviciida karenču korištenja otkošene trave od 30 dana.

3.1.2. Dopušteni adulticidi

Dopuštaju se piretroidi i to: svi na osnovi aktivne tvari permetrina (LD 50>od 4000), biorezmetrina (LD 50 7000), deltametrina (LD 50> od 2940), razmetrina (LD 50 2000), lamdachalotrina ne većoj od 1% (LD 50) 700 mg/kg preporučenih za tu svrhu od Povjerenstva za otrove WHO za potrebe prvenstveno ekološki prihvatljivog orošavanja, a prema preskripciji proizvođača otrova. Zbog posebnih specifičnih prilika podneblja dopušta se i postupak toplog zamagljivanja uz prethodnu suglasnost izvođača sa stručnim službama Zavoda za javno zdravstvo, kako ne bi došlo do ukupnog opterećenja čovjekovog okoliša štetnim otapalima (samo otopljenih u mineralnom ulju). Ne dopušta se otapanje u nafti, parafinskom ulju, ksilenu i dr. Obrazac primjene količine/ha ne može se unaprijed dati pošto se ne zna kočni izbor sredstva od strane izvršitelja dezinsekcije, i u čijim se neposredan izbor Zavod ne bi upuštao. U planu izvedbenih radnji od strane izvođača, radna se koncentracija može odobriti od strane stručnih službi Zavoda.

3.1.2.1. Dopuštene metode i sredstva za suzbijanje crnog žohara na komunalnim površinama

Primijeniti rezidualno prskanje ili postupke toplog zamagljivanja revizijskih otvora u tijeku provedbe deratizacije ili njenog nadzora, uvijek kada se utvrdi nazočnost crnog žohara u njima. Od dopuštenih sredstava mogu se primijeniti svi dostupni piretroidi u vodenom ili mineralnom uljnom rastvoru, te rezidualnih pesticida alfacipermetrin, propoksur ili permetrin u obliku dimnih kutija ubaćenih u kolektore.

Nakon provedbe ovih postupaka vršit će se nadzor postavljanja feromonskih ljepljivih lokvi u kolektore (ispod revizijskih otvora) i bliske podrume, te njihovom naknadnom brojdbom utvrditi uspjeh postupaka.

3.2. Raticidi u obvezatnoj preventivnoj deratizaciji na području Primorsko-goranske županije

Deratizacija će se provesti izlaganjem meka zatrovanih antikoagulantnim rodenticidima. Za obvezatnu preventivnu deratizaciju na području Primorsko-goranske županije mogu se koristiti samo meke koje su propisno registrirane i dopuštene za primjenu u Republici Hrvatskoj rješenjem Ministarstva zdravstva. U provedbi obvezatne preventivne deratizacije na području Primorsko-goranske županije su slijedeći dopušteni raticidi:

3.2.1. Dopušteni raticidi

U sustavnoj provedbi deratizacije dopušteni su raticidi i raticidni pripravci industrijske proizvodnje, a na osnovi djelatnih tvari kumatemtrala (0,005 g) i facirona (0,005-0,075%) iz I generacije, te difenakuma (0,005 g) i bromadialona (0,005-0,075) iz II generacije, time da raticidna masa II generacije bude pod nadzorom, nedostupa ljudima i domaćim životinjama, izložena u kutijama ili u kanalizacijskim provodnicima i obalnom rubu, vezana žicom. Kod postavljanja otrova II generacije savjetuje se naknadni nadzor te uklanjanje nerastrošenih ostataka i zbrinjavanje prema propisima o zbrinjavanju štetnih tvari, dok kod izloženih mamaka u kanalizacijskom sustavu nije potrebito uklanjanje pošto nastalim fermentacijama dolazi do destrukcije djelatne tvari.

U slučaju vlastite izradbe raticidnog mamka mora proizvođač mamka priskrbiti atest ovlaštene državne institucije o a) učinkovitosti, b) sadržaju aktivne tvari, te kod krutih tvorbi c) test na čvrstoću u vlažno vodenim medijima, d) sustav i standardizacija izgleda mamaka, kako je to uobičajeno i u tvorničkoj proizvodnji, kako bi se zaštitili od neučinkovitih, trajnih, a ponekad i zbog veće koncentracije djelatne tvari ekološki štetnih raticidnih mamaka. Proizvođači mamaka u cilju zaštite života djelatnika moraju imati potrebitu opremu i biti pod nadzorom inspektora rada. U skladu sa dokazanim gubicima rasute meke, posebice na vanjskim površinama u kišno doba obvezatno je postavljanje krutih raticidnih mamaka na svim javnim ili vlazi dostupnim zatvore-

nim površinama kako bi se povećala učinkovitost, a smanjio unos otrovnih tvari u čovjekov okoliš.

Obvezatno je voditi evidenciju o shemi postavljanja meka na svim javnim površinama, te ih izlagati na skrovitim mjestima koja nisu lako dostupna kućnim ljubimcima, domaćim životinjama i ljudima. Pri obavljanju deratizacije na svim prostorima u kojima se proizvodi i prometuje namirnicama otrovnici mamci se moraju postavljati u posebno zaštićene, zatvorene i označene kutije također uz vođenje evidencije o shemi postavljanja kako bi se namirnice zaštitele od slučajnog ili namjernog onečišćenja.

Preventivnu deratizaciju, kao i tretman registriranih infestacija obala gradskih vodotoka, parkova i javnih zelenih površina, provest će izvršitelji obvezatne preventivne deratizacije istovremeno s deratizacijom zgrada na istom području.

Deratizacijske metode i postupci se moraju unificirati na području cijele Županije u smislu korištenja jedinstvene djelatne tvari za svaku ekološku nišu, kao i ekološki prihvatljive meke i evidencije stanja okoliša, kako bi prosudba potrebe i učinkovitosti deratizacijskih postupaka bila što bolja. U tom smislu se utvrđuje sinhronizacija izlaganja meka u dvostrukturalnom razdoblju za cijelo područje Županije, koncentričnoj izvedbi plana s centripetalnom realizacijom, jedinstvenoj obradi cijelokupne komunalne infrastrukture, javnih gradskih površina te posebice obalnog rekreacijskog područja, sa konačnom centralnom obradom svih podataka na računu.

U slučaju pojave glodavaca na deratiziranim površinama u roku do 4 mjeseca od postavljanja raticidnih mamaka, mora se izvršiti ponovna deratizacija na teret ovlaštenog izvođača, budući se u tom razdoblju ne očekuje povećanje populacije, ukoliko su aktivnosti u realizaciji svojim obuhvatom, kvalitetom i učinkovitošću bile odgovarajuće. Obnova populacije se naime može, sukladno razvojnom biološkom ciklusu, očekivati tek nakon razdoblja dužeg od šest mjeseci.

3.2.2. Korištene meke-standardi po vrstama i količinama pri postavljanju

U obvezatnoj preventivnoj deratizaciji na području Primorsko-goranske županije primjenjivat će se slijedeće standarde meke.

3.2.2.1. Osnovna meka u obvezatnoj preventivnoj deratizaciji Primorsko-goranske županije koja se koristi u zatvorenim suhim prostorima (sa izuzetkom onih u kojima se proizvode, prometuju ili čuvaju namirnice) može biti pripravljena na biljnem nosaču (pšenični lom). Meka djelatne tvari I. generacije antikoagulanata može biti pakirana u tanku PVC foliju ili rasuta, a izlaže se u količini od 100 grama po mjestu postave. U svrhu deratizacije suterenskih i podrumskih prostorija, te ostalih gospodarskih prostora i stambenih objekata izložiti će se dvije do tri standardne meke po prostoriji veličine do 50 m^2 , a za veće prostorije dodati će se po jedna standardna meka na svaki 10 m^2 površine. Kod registrirane infestacije primjenjena doza će se udvostručiti. Meke će se izlagati na skrovitim i nepristupačnim mjestima gdje neće biti raznošene različitim aktivnostima ljudi, a što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora.

3.2.2.2. Za deratizaciju vlažnih podrumskih odnosno zatvorenih prostora obvezatno se u istoj količini izlaže parafinizirana meka djelatne tvari I. generacije antikoagulanata u obliku peleta ili briksa.

3.2.2.3. Za deratizaciju prostora u kojima se proizvode, prometuju i skladište namirnice koriste se po mogućnosti više tipova meka različitog sastava hranjive tvari (zavisno o lokalnim sojevima i navike prehrane iz lokalnih izvora), djelatne tvorbe (I. i II generacije antikoagulanata) te oblike (pšenični lom, briksete, pelete i parafinski blokovi). Međutim obvezatno sve se meke uvijek moraju postavljati u zatvorene deratizacijske kutije koje materijalom od kojeg su izra-

đeni, veličinom i oblikom odgovaraju mjestu postave, svrsi i izboru nazočnih glodavaca.

Preporuča se postava oko 3 do 5 g mamaka na 10 m² unutrašnje površine, te uokrug objekata raticidna brana od parafiniziranih blokova u krugu od najmanje 200 m od obrađenog objekta, postupkom postavljanja po 3 bloka težine od 100-200 g u razmaku od 10 m, a u krugu od 200 m od samog objekta.

3.2.2.4. Za deratizaciju javnih gradskih površina, trgova, parkova, koristi se parafizirana meka u obliku kocke (blok) različite težine 100-200g. U prosjeku se koristi 5kg po hektaru meke I. generacije antikoagulanata, ili u prosjeku 250g po domaćinstvu. U svrhu preventivne deratizacije dvořišta i okućnica stambenih zgrada izložiti će se prosječno 1.000 grama po stambenom objektu na indiciranim i skrovitim mjestima, što bliže vjerovatnijim putevima kretanja i zadržavanja štakora. Kod registrirane infestacije primjenjena doza će se udvostručiti. Meka u gradskim parkovima i na javnim zelenim površinama postavljati će se isključivo u dubinu aktivnih rupa, druga nepristupačna mjesta, te u čvrste, zatvorene i učvršćene kutije za meke, sigurno zaštićene od dodira neovlaštenih osoba, djece i životinja - kućnih ljubimaca.

3.2.2.5. Za deratizaciju kanalizacijskog sustava koristi se kruta raticidna antikoagulantna meka II generacije od 200 g odnosno 500 g sukladno presjeku kanalizacijskih otvora (parafinizirani blok), vezan na žicu i položen u svaki drugi (suhu i slabo protočni) revizijski otvor kolaterala kanalizacijskog sustava. Ukoliko se naknadnim uvidima zaključi da su pojedini revizijski otvori zbog visoke vlažnosti otvora nepovoljni za izlaganje meka takvo se »radno mjesto« ukida te se meke premještaju na drugo povoljnije mjesto.

3.2.2.6. Za deratizaciju oborinskog kanalizacijskog sustava se također koristi kruta raticidna antikoagulantna meka II generacije (parafinski blok) od 100 do 200g na pojedinim pogodnim revizijskim otvorima. Isto je naročito potrebito uraditi na oborinskoj kanalizaciji onih urbanih prostora i mesta gdje nema septičke kanalizacije ili su uočeni tehnički propusti u izvedbi odnosno uporabi pojedinih dijelova sustava odvodnje.

3.2.2.7. Za deratizaciju obalnih prostora mora i vodotoka koristi se kruta raticidna antikoagulantna meka II generacije (parafinski blok) od 200g vezan na žicu i učvršćen na jednoj strani koja onemogućuje odvlačenje meka ili odnos od strane životinja, kiše, valova ili plime. Za obale u koje se izljeva kanalizacija postavlja se jedna vezana meka od 200g na svakih dužinskih 20m obale ili više meka manje težine u istoj količini vezanih na žicu. Ukoliko se radi o oborinskim kanalizacijskim ispustima postavlja se jedna vezana meka od 200g na svakih dužinskih 50m obale. Na mjestima gdje se deratizacija provodi slobodnim izlaganjem parafiniziranih mamaca (pelete, brikte) na indiciranim skrovitim mjestima uz morsku obalu i otvorene vodotoke, kao i u aktivnim štakorskim rupama, izlagat će se prosječno 0,5 kg meka po dužnom metru obale.

3.2.2.8. Za deratizaciju odlagališta otpada (dovoljenih ili nedovoljenih) moguće je primijeniti I i II generaciju antikoagulanata zavisno od organizacije samog odlagališta, odnosno od činjenice da li ima ili nema pristupa nezaposlenim osobama ili domaćim životinjama. Izlaže se u prosjeku 15kg po hektaru parafiniziranih meka I generacije odnosno 1kg po hektaru parafinskih blokova II generacije, u šahovskom rasporedu na 50-100 m širine raticidne brane.

3.2.2.9. Za deratizaciju obodnica manjih naseljenih mjesta koje završavaju u više ili manje ruralnoj ili semiruralnoj sredini obrađuje se primjenom antikoagulanata I generacije postavljanjem parafiniziranih mamaca (pelete, brikte, blokovi) u količini od 25g u razmacima od 20m duž cijelog ruba obodnice, sakrivene u rupe ili pukotine na terenu kako ne bi

došle u kontakt sa domaćim životinjama i kućnim ljubimcima.

4. Prostorni raspored rada i rokovi

Prostornim i vremenskim rasporedom poslova određuju se pojedinačna područja provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te dinamika obavljanja poslova. Subjekti obveznici provođenja ovih mjera specificirani su u Odluci o obvezatnoj preventivnoj deratizaciji na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 19/96), te Programu provođenja obvezatne preventivne, dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije za 2002. godinu.

U prostornom rasporedu rada prvenstvena se pozornost pridaje provedbi ovih mjera na javnim gradskim površinama, površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća, tržnicama, objektima za proizvodnju i prometovanje namirnicama, te gradskim stambenim objektima, budući po temeljnom smislu i karakteru navedenih javno - zdravstvenih mjera isti imaju najveće značenje. Na taj način osigurava se prostorna i vremenska usklađenost provedbe mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije različitih izvođača u svrhu usklađivanja i uspešnosti provedbe Programa obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kako na prostorima i površinama koje imaju ključno značenje tako i na cjelokupnom području Primorsko-goranske županije.

4.1. Prostorna podjela Primorsko-goranske županije

Područje Primorsko-goranske županije podijeljeno je na 14 Gradova i 21 Općinu.

Uz obavljanje poslova propisanih Programom obvezatne preventivne deratizacije u okviru navedenih akcija, izvršitelji su dužni osigurati interventnu dezinsekciju i deratizaciju na poziv građana u roku od dva dana od primitka poziva.

4.4. Financijska sredstva

Sredstva za provođenje sveukupne obvezatne preventivne dezinfekcije deratizacije na području Primorsko-goranske županije osiguravaju subjekti obveznici provođenja ovih mjera prema odrednicama Odluke o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije.

13.

Na temelju članka 43. Poslovnika Županijskog poglavarstva Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 27/01), Županijsko poglavarstvo je na 14. sjednici od 8. veljače 2002. godine, donijelo sljedeću

O D L U K U o izmjjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije

Članak 1.

U Odluci o osnivanju Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije (Službene novine broj 15/98), u člancima 3. i 6. riječi »Upravni odjel za promet i veze« zamjenjuju se riječima »Upravni odjel za pomorstvo, promet i veze«.

Članak 2.

U članku 4. riječi »deset članova« zamjenjuju se riječima »četrnaest članova«.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Klasa: 022-04/02-03/4
Ur. broj: 2170/01-92-02-7
Rijeka, 8. veljače 2002.

**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO**

Ž up a n
Zlatko Komadina, dipl. ing.,
v. r.

14.

Na temelju članka 5., stavak 2. Uredbe o postupku dodjele koncesije i načinu određivanja granice za luke posebne namjene (»Narodne novine« 108/96), i članka 43. Poslovnika Županijskog poglavarstva Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 27/01), Županijsko Poglavarstvo Primorsko-goranske županije, na sjednici održanoj 28. veljače 2002. godine, donijelo je

**O D L U K U
o objavljivanju javnog prikupljanja ponuda za dodjelu
koncesije za luku posebne namjene županijskog značaja
- privezišta u uvali Ružmarinka - Artatore**

Članak 1.

Ovom Odlukom određuju se uvjeti objavljivanja javnog prikupljanja ponuda za otvaranje nove luke posebne namjene - privezišta Ružmarinka - Artatore.

Članak 2.

Lučko područje za koje će se raspisati javno prikupljanje ponuda ukupne je površine 11348 m², a nalazi se na dijelu pomorskog dobra - k.o. Ćunski na otoku Lošinju.

Članak 3.

Granice lučkog područja određene mišljenjem Povjerenstva za granice pomorskog dobra za Primorsko-goransku žu-

paniju iskazane su u GAUSS-KRUGEROVIM KOORDINATAMA:

br. točke	Y	X
1	5 452 151.0	4 936 781.0
2	5 452 143.0	4 936 795.7
3	5 452 032.9	4 936 817.4
4	5 451 979.0	4 936 765.3
5	5 452 099.3	4 936 699.3
6	5 452 102.0	4 936 702.5

Članak 4.

Koncesija za luku posebne namjene daje se na vremensko razdoblje od 4 godine.

Članak 5.

Početna cijena u javnom prikupljanju ponuda za stalni dio koncesijske naknade iznosi 0,70 kn/m², a za promjenjivi dio 2,5% od ukupnog godišnjeg prihoda luke.

Članak 6.

Natječajna dokumentacija preuzima se u Uredu državne uprave Primorsko-goranske županije, Uredu za pomorstvo, u vremenu objavljenom u pozivu na javno prikupljanje ponuda.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Klasa: 022-04/02-03/5
Ur. broj: 2170/01-92-02-9
Rijeka, 28. veljače 2002.

**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO**

Ž up a n
Zlatko Komadina, dipl. ing.,
v. r.